

allerede i den ældre Skoleanordning af 29de Juli 1814, som ogsaa har havt Opmærksomheden henvendt paa dette Princip, ligesom den i det Hele taget maa siges at være et ganske fortrinligt Lovarbejde, i alt Fald for den Tid. Der findes deri en Bestemmelse — den findes baade i Anordningen for Landet og i den for Kjøbstæderne — hvorefter Skoleassens Indtægter bestaa blandt Andet i Bøder, der indkomme for Forsømmelser, og den kan anvende sine Indtægter til Belsømminger for de Børn, der udmærke sig særlig ved Flid og Sædelighed. Det er jo i det Besæntlige det Samme. Man kan maaste sige, at det gjør en meget væsentlig Forskiel, enten man hjælper Forældrene eller Børnene; men, naar det er trængende Folk, er den Hjælp, der ydes Børnene, ogsaa en Hjælp til Forældrene. Den Hjælp, der ydes Børnene, kan naturligvis enten være Penge, saa bliver det ligesom Hjælp for Forældrene, eller det kan være Klæder og Bøger, og derved ydes der jo ogsaa indirekte Forældrene Hjælp. Anordningen af 1814 har altsaa anviist den Vej, man skulde gaa, og ogsaa i dette Punkt vilde det for saa vidt være heldigt, om man fulgte denne Anordning saa vidt muligt i det virkelige Liv.

Ordføreren (Kjær): Den ærede sidste Taler har berørt to Punkter i Udvalgets Betænkning, som jeg i stor Korthed skal tillade mig at gjøre nogle Modbemærkninger til. Saavidt jeg kunde høre det ærede Medlem, var hans første Bemærkning rettet imod den Udtalelse i Udvalgets Betænkning, at den dikterende Myndigheds Forretninger i det Besæntlige reducerer sig til en blot Udregning. Derimod har det ærede Medlem indvendt, at der i Skoleanordningen staar Ordet „Sigelse“, og at en saadan Sigelse maatte forudsætte en foregaaende Forhandling med Forældrene. Jeg tror ikke, at Anordningerne iøvrigt her i Landet hidtil have været opfattede saaledes, og jeg skal navnlig lægge Vægten paa, at i Anordningen for Landet er der ikke Tale om andre Lovlige Forsalvsgrunde end de tre udtrykkelig nævnte. Naar disse tre Grunde foreligge, skal efter Anordningens Bud den dikterende Myndighed sige Bøden, uden iøvrigt at være henviist til at anstille nærmere Undersøgeelse. De tre Grunde ere nævnte udtømmende, og det Grundlag, hvorpaa Kjendelsen affiges, er jo, som bekjendt, Indberetningerne fra Lærerne, der i sidste Instants ere Præmisserne til Skolekommissionens Kjendelser. — Hvad det andet Punkt i Betænkningen, som det ærede Medlem berørte, angaar, skal jeg ganske henstille til det ærede Medlem, om han helst vil betragte den her foreslaaede Bestemmelse om Anvendelse af Skolebøderne som en yderligere Uvidelse, af den citerede Bestemmelse i Anordningen af 1814 . . . . .

Formanden: Der samtales paa flere Punkter i Salen saa høit, at de, der ønske at høre efter Foredraget, forstyrres deri. Dette er ikke tilbørligt.

Ordføreren (Kjær): Eller om man vil betragte den som en yderligere Uvidelse af den af Udvalget paaderaaede Lov af 8de Marts 1856. Dette skal jeg ganske henstille; det skjønnes ikke at kunne officere Betænkningens Rigtighed og Korrekthed.

Schlegel: Jeg vil kun tillade mig at fremhæve, at der tydelig staar i Anordningen, at de ikke skulle mulkteres, uden at der er bevislig gyldig Grund dertil, og jeg kan ikke anse det for at være tilstrækkeligt Bevis, at Skolelæreren har noteret en Forsømmelse. Jeg tror, at det er Skolekommissionens Pligt at undersøge, om der er en bevislig gyldig Grund til Udelivelsen eller ikke, og dette Bevis kan kun fremkomme ved Forhandling med Vedkommende. Den ærede Ordfører vil vistnok ogsaa indrømme, at der for Kjøbstædernes Vedkommende er en særlig Opfordring for Skolekommissionen til at undersøge Forholdene, da den der har en udtrykkelig Bemyndigelse til at afgjøre, om der foreligger en gyldig Grund. Der kan det altsaa ialtsald aldrig betvivles, at Skolekommissionen baade har denne Ret og denne Pligt.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Worsaa): Jeg skal kun tillade mig den ganske korte Bemærkning, at jeg nærmest maa slutte mig til den Fortolkning, som er gjort gjældende af den ærede sidste Taler. Jeg maa nemlig anse det for at være Skolekommissionens Ret, naar Forsømmelseslisterne indkomme til den, da ikke at betragte dem som Noget, der er givet i sidste Instants, men derimod selv undersøge dem og afgive sin Betænkning over dem, inden Sogneraadet endelig dikterer Mulkten. Jeg maa i den Henseende tillade mig at henlede Opmærksomheden paa Loven af 18de Marts 1871, som netop bestemmer Skolekommissionens Omraade og Virksomhed i Landkommunerne. Der staar, at det er Skolekommissionens Opgave at tilstille Sogneraadet den maanedlige Liste over Skoleforsømmelserne med de Bemærkninger, hvortil der findes Anledning, hvilket altsaa forudsætter, at Skolekommissionen selvstændig skal undersøge eller ialtsald har Ret til at undersøge de indgivne Lister, inden Sogneraadet endelig foretager Mulkteringen. Jeg tror derfor ligesom den ærede sidste Taler, at det i Betænkningen temmelig stærkt er fremhævet, at det kun skulde være en ligesom Udregning af Bødbet. Jeg tror heller ingenlunde, man kan sige, at det er uloomeholdeligt, naar vedkommende Skolekommission finder Anledning til selv at anstille nærmere Undersøgeelse.